

Nebezpečná místa a úseky v rámci cyklistické infrastruktury v Olomouci

V této kapitole bude uveden stručný přehled nebezpečných lokalit, které bezprostředně souvisí s cyklistickou infrastrukturou (tj. jsou v rámci cyklistických stezek a cyklotras). Určení takových míst pouze z dat evidovaných nehod na DI by jistě nebylo dostačující, protože pouze malá část se týká těchto komunikací a často není možná přesná lokalizace. Navíc vyvozovat závěry „z jedné nehody“ na určitém místě v roce 2006, u kterého není zaručeno, že je opravdu nebezpečné, nebo ze starých dat z minulého desetiletí (kde řada míst již prodělala bezpečnostní úpravy), by vedlo spíše k zavádějícím výsledkům. Proto jejich lokalizace probíhala převážně na základě terénního průzkumu při samotném mapování v předchozích kapitolách popisované cyklistické infrastruktury.

Jednotlivé lokality jsou tedy obsaženy v datových vrstvách: *b_prvky* (vztahuje se k cyklistickým trasám), *cyklo_k*, a nově vytvořené - *nebezp_d* (jako doplněk nebezpečných míst k těm, které nebyly zachyceny přímo při mapování cyklotras). Nevhodné řešení různých detailů na cyklistických komunikacích, které by případně mohly způsobit obtíže, jsou komentovány přímo v datové vrstvě *cyklo_k* formou poznámky.

Pozn.: Komunikace s vysokou intenzitou byly určovány na základě třídy silnice podle ŘSD (takto vyhodnocené byly komunikace maximálně III. třídy a v případě IV. tříd dle subjektivního posouzení především z dlouhodobých zkušeností). Jiné zdroje o skutečné intenzitě dopravy jsem neměl k dispozici.

NEBEZPEČNÁ MÍSTA

KŘÍŽENÍ S KOLEJOVOU DOPRAVOU (ŽELEZNICE/TRAMVAJE) A RUŠNOU SILNICÍ

Do této sekce byla zahrnuta místa, kde cyklista musí překonat dopravně vytíženou komunikaci, na níž se vyskytuje i kolejová doprava. Jako nebezpečné byly hodnoceny víceproude silnice, (které mohou mít i SSZ, ale stále zde hrozí nebezpečí, zejména mladším cyklistům,) a ta místa, která přejezd SSZ nemají.

Lokalita: přejezd Hodolanské u ul. U Ambulatoria, přejezd u hlavního nádraží, přejezd Masarykovy u Bystřičky, přejezd přes Masarykovu třídu u Moravy (bylo by vhodné vyznačit přejezd pro cyklisty vodorovným značením), křižovatka Kosmonautů x Vejvodského („konfliktní zelená“), přejezd přes tř. 17. listopadu u Mlýnského potoka,

přejezd přes tř. Svobody u PřF UP, přejezdy přes Havlíčkovu ulici mezi městskými parky a u ul. Poupětovy, přejezdy přes Palackého ul. při výjezdu z Čechových sadů a u Magistrátu města Olomouce, přejezd přes Litovelskou u ul. Mozartovy, přejezdy přes Tř. Míru u ul. U Kovárny a Okružní.

KŘÍŽENÍ S ŽELEZNICÍ

V tomto případě byly zahrnuty takové přejezdy, které nejsou chráněny závorami nebo SSZ.

Lokality: přejezd přes železnici mezi ulicemi Domovina a Rokycanova

KŘÍŽENÍ S DOPRAVNĚ VYTÍŽENOU SILNICÍ

Jedná se o místa, kde je nutné překonat komunikaci s rušným provozem automobilů. Jako nebezpečná byla hodnocena ta, která nemají SSZ, místa se SSZ (kde hrozí hypoteticky nebezpečí stále) a vícepruhové silnice.

Lokality: křižovatka Gagarinova x Vítězství (v Droždíně), přejezd Jeremenkovy u Zeyerovy ul., přejezd ul. Komenského u Bristolu (V letech 1990-1994 zde došlo k deseti nehodám s účastí cyklisty, ale již v druhé polovině devadesátých let se jejich počet snížil na tři, protože byl vybudován přejezd pro cyklisty se SSZ; ovšem dodnes není nijak ošetřen bezpečný průjezd podélně - tj. směrem přes most), přejezd tř. 17. listopadu u VŠ kolejí, křižovatka Kosmonautů x 17. listopadu („konfliktní zelená“), křižovatky Velkomoravská x Rooseveltova a Velkomoravská x Schweitzerova, křižovatka Polská x Schweitzerova, přejezd přes Foerstrovu mezi ul. Hněvotínskou a Štítného, přejezd přes Foerstrovu u ul. Na Vozovce, přejezd Dolní Hejčinské u ul. Štolbovy, přejezdy Tř. Míru u ul. Letců a točny tramvaje, přejezd Zolovy ve Slavoníně, křižovatka Schweitzerova x Jižní, křižovatky na silnici č. 435, přes které vede cyklotrasa č. 47.

PŘEKÁŽKA NA KOMUNIKACI

Lokálně ohraničená trvalá překážka na komunikaci (schody, závora, sloup, zábrana, výmoly atd.) mající vliv na bezpečnost a plynulost cyklistické dopravy.

Lokality:

výmoly – cesta k odpočívadlu na cyklotrase č. 6102 (Sv. Kopeček), ul. Šlikova, společný úsek cyklotras č. 6030 a 6103 u Radíkova – rozc., cesta od Radíkovské věže

do Poslouchova, komunikace v Hejčíně směrem k přírodnímu koupališti – Poděbrady,
ul. Kavaleristů, ul. Kožušanská
závora – cesta na břehu Moravy v Klášterním hradisku

ZÚŽENÍ

Místo, kde dochází k velkému zúžení komunikace (pod 1 m), čímž je ohrožena bezpečná jízda cyklisty.

Lokality: přejezd přes můstek jezu Mlýnského potoka v Chomoutově

NEBEZPEČNÉ ÚSEKY

RUŠNÝ PROVOZ AUT

Do této kategorie byly zařazeny komunikace III. třídy a vybrané IV. třídy s vyšší intenzitou motorové dopravy.

Úseky: silnice č. 4436 (Bystrovany – Droždín), Schweitzerova, Jižní, Zolova, silnice č. 435 (Nemilany – Kožušany), silnice 448 (Neředín – Topolany), Palackého/Hynaisova (úsek mezi Čechovými sady a Wellnerovou ul.)

NEVYHOVUJÍCÍ TECHNICKÝ STAV POVRCHU

Cyklista musí povrchu v daném úseku věnovat zvýšenou pozornost, neboť se na něm vyskytují časté nerovnosti. Povrch je nekvalitní (rozbitý), obsahuje velké množství výmolů či překážek.

Úseky: polní cesta podél ul. Dvorského (z chatové oblasti směrem na Svatý Kopeček), spojnice mezi ul. Haškova a Šlikova na Sv. Kopečku, polní cesta u Poslouchova (u zemědělského družstva), část cesty z Nových sadů do Nemilan, pěšina z Nemilan do Kožušan (začátek za obchvatem města Olomouce), část cesty z Neředína do Těšetic

PŘÍKRÉ STOUPÁNÍ/KLESÁNÍ

Na úseku sklon komunikace převyšuje 10 % nebo v daném úseku nelze v důsledku převýšení bezpečně pokračovat v jízdě.

Úseky: ul. Myslivecká (Sv. Kopeček), část Šlikovy ul. (Sv. Kopeček), silnice z Poslouchova do Hluboček-Mariánské údolí

JINÉ

Do této kategorie byl zařazen cyklistický pruh na ul. Hněvotínské (po pravé straně směrem od centra), protože se zde nachází parkoviště s podélným a kolmým stáním automobilů. U podélně parkujících vozidel hrozí kolize s náhle otevřenými dveřmi a u kolmo parkujících sražení při vyjíždění vozidla. Někteří řidiči motorových vozidel také nerespektují vyhrazený pruh pro cyklisty a zastavují přímo na něm.

Z hlediska bezpečnosti se nedoporučuje jízda na kole po dopravně vytíženém hlavním tahu skrz Olomouc. Konkrétně se jedná o tyto ulice: Pražská, Foerstrova, Albertova, Velkomoravská a Lipenská. Jde o čtyřproudové komunikace s rušným provozem motorových vozidel (často jedoucích vyšší než povolenou rychlostí). Přejet komunikaci bez použití přejezdu se SSZ nebo podchodů je téměř nemožné. Rizikové jsou i navazující hlavní komunikace na tento „průtah“ městem. Paradoxně právě v této oblasti se pohybuje velké množství cyklistů, protože komunikace leží mezi centrem města a rozsáhlými sídlišti v jižních částech města. Přejezd přes tuto rušnou komunikaci je v podstatě jedinou možností, jak se dostat do výše uvedených lokalit. Díky šetření Olomouckých kolařů, při kterém bylo zjištěno velké množství cyklistických nehod, uskutečnilo město prioritní opatření, při kterém došlo v roce 2000 k úpravě křižovatek pro přejezd cyklistů společně s chodci.

V historickém centru Olomouce jsou na většině území hrubě dlážděné komunikace (tzv. „kočičí hlavy“), které přispívají ke zvýšenému riziku nehody. Hlavním důvodem je odvedení pozornosti cyklisty od okolního dění, protože musí nepřetržitě sledovat stav povrchu před sebou. V mnoha případech je dlažba natolik rozrušena, že hrozí zaklínění kola. Zlepšení povrchu komunikací se dá předpokládat v ulicích Pekařská a Denisova, kde v současné době probíhá rekonstrukce. Dalším činitelem případné kolize mohou být i chodci, např. v městských parcích, kde často nerespektují pro cyklisty vyznačenou část komunikace a zvyšují tak riziko konfliktu.

Protože cyklisté nejezdí jen po doporučených cyklistických cestách, ale po všech komunikacích ve městě, existuje zde mnohem více potenciálních nebezpečných míst. Ty však nemůžou být ke svému vysokému počtu víceméně tímto způsobem zachycena, protože riziko nehody tak představuje téměř každé křížení s ostatními druhy dopravy, nevhodně řešená infrastruktura, vady a překážky na komunikacích a mnohé další. Navíc

případný skutek nehody je v podstatě i jevem náhodným, který je výsledkem i mnoha dalších vstupních činitelů.